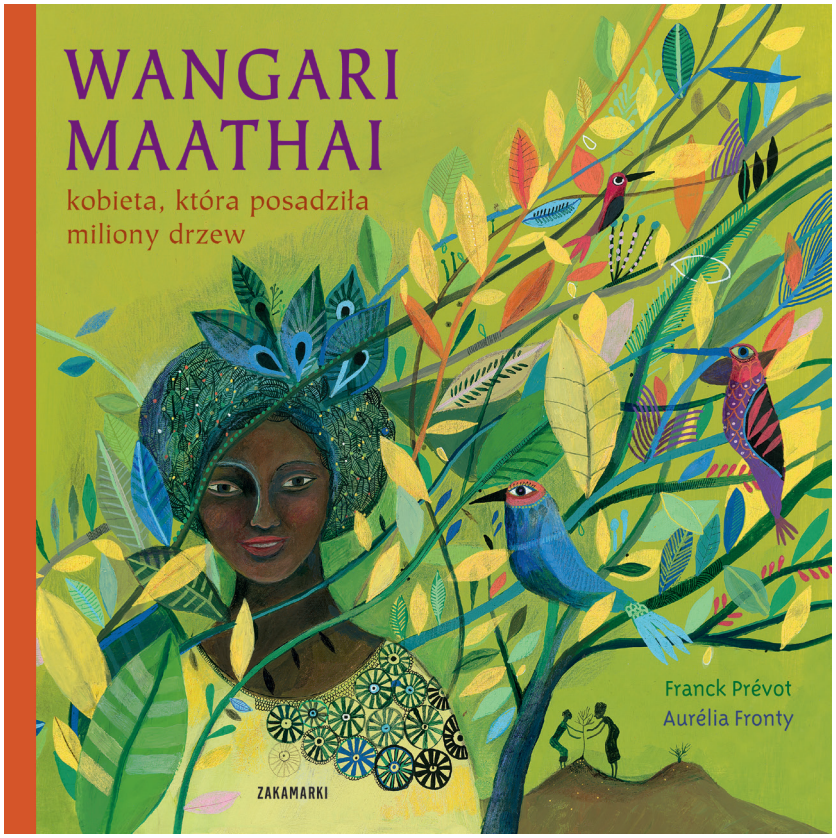

Drzewa to żywe symbole pokoju i nadziei –
Wangari Maathai

Scenariusz zajęć do książki
Francka Prévota i Aurélii Fronty
Wangari Maathai –
kobieta, która posadziła miliony drzew

ZAKAMARKI

Scenariusz zajęć do książki

Wangari Maathai – kobieta, która posadziła miliony drzew

Franck Prévot i Aurélia Fronty

Typ zajęć: zajęcia zintegrowane, etyka, zajęcia dodatkowe, godzina z wychowawcą
Wiek uczniów: 10-12 lat
Temat: *Drzewa to żywe symbole pokoju i nadziei* – Wangari Maathai
Czas: 90 min

Cele:
Po zajęciach uczeń potrafi:

- przedstawić, scharakteryzować, ocenić bohaterkę książki,
- dostrzegać korzyści wynikające z sadzenia drzew,
- wyjaśnić metaforyczne znaczenie tematu zajęć,
- wypowiadać się na forum grupy.

Metody i formy pracy:
praca indywidualna, praca w grupie, praca z klasą, dyskusja, elementy dramy (poza, gorące krzesło), praca z tekstem literackim, z ilustracją, plakatem, linia czasu, gałązka logicznego myślenia, rutyna krytycznego myślenia „Most", *speed dating*.

Materiały:

- książka Franck Prévot i Aurélia Fronty *Wangari Maathai – kobieta, która posadziła miliony drzew*, Wydawnictwo Zakamarki, Poznań 2023 (kilka egzemplarzy),
- arkusze papieru, markery, kredki, duży rysunek drzewa, kartki w kształcie liści,
- mapa Afryki, globus, sznurki lub kreda.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie.
   Uczniowie witają się wspólnym (wcześniej ustalonym) okrzykiem, np. *Ahoj!* lub *Salut!* Można do tego dołączyć ruch, np. wyskok.

2. Drama (poza).
   Nauczyciel kładzie na środku sali duży schematyczny rysunek drzewa, każdy uczeń staje w dowolnym miejscu wokół plakatu i w formie pozy pokazuje zależności, jakie mogą się pojawić pomiędzy drzewem a człowiekiem/zwierzęciem (np. odpoczynek pod drzewem). Wszyscy zastygają na chwilę. Później chętne osoby odpowiadają na pytania:

Kim jesteś?
Co robisz?
Dlaczego to robisz?

3. Praca z plakatem. Rutyna myślenia krytycznego *Most 1* (praca ze skojarzeniami, tworzeniem pytań i metafor/porównań).
Uczniowie i uczennice na liściach z kartek papieru wypisują swoje związane z pojęciem *drzewa: 3 słowa, 2 pytania, 1 metafora lub porównanie* do słowa „drzewo" i przyklejają na położonym wcześniej plakacie.

4. *Speed dating*, (krótkie spotkania i rozmowy), praca z książką.
Prowadzący rozkłada w różnych miejscach sali książki otwarte na przypadkowych (różnych) stronach. Uczniowie chodzą w rytm muzyki i w momencie jej wyciszenia, siadają dwójkami przy najbliższej ilustracji. Osoby te przez minutę rozmawiają na jej temat, odpowiadając na pytania:

Co widzę?
Co myślę?
Nad czym się zastanawiam?

Ćwiczenie powtarzane jest kilkakrotnie, ważne, aby za każdym razem spotykały się przy rysunku drzewa inne osoby. Po zakończeniu ćwiczenia dzieci dzielą się wrażeniami i spostrzeżeniami na temat książki.

5. Praca z mapą, praca z książką.
Uczniowie oglądają mapę Afryki, pokazują, gdzie znajduje się Kenia, poszukują informacji (w multimediach, dostępnych książkach) nt. położenia kraju, roślinności. Następnie czytają na głos rozdział książki pt. „Kenia dzisiaj".

6. Linia czasu, twórcze opowiadanie.
Nauczyciel rozdaje każdej osobie inny krótki fragment tekstu dotyczący życia Wangari.

(Informacje organizacyjne: cytaty pochodzą z tekstu literackiego oraz z rozdziału „Ważne daty w życiu Wangari Maathai". Fragmentów musi być tyle, ilu uczniów w klasie.).

Uczniowie, chodząc po sali, ustalają chronologię wydarzeń i ustawiają się na wcześniej przygotowanej linii czasu, w tym celu można wykorzystać sznurek, wstążkę, itp. Następnie opowiadają o życiu bohaterki w 1. osobie liczby pojedynczej.

7. Drama (gorące krzesło).
Chętna osoba wchodzi w rolę Wangari, a pozostali są dziennikarzami, którzy zadają bohaterce różne pytania, dotyczące jej działalności.

Jako podsumowanie nauczyciel czyta fragment kończący książkę: od słów*:*
„Wraz z tymi, którzy ją wspierali…" – do słów: „…a nawet ludzie poczuli, że zmiany są możliwe".

8. Plakat.

Uczniowie tworzą wspólny obrys głównej bohaterki książki. W powstały kontur kobiety wpisują:

- w głowie – jej przesłanie,
- w tułowiu – jej emocje,
- w nogach – jej działania.

Po wykonaniu zadania uczniowie siedzą wokół plakatu i zastanawiają się, co to znaczy dokonywać zmian w swoim życiu, środowisku, kraju i na świecie oraz jakie cechy charakteru są do tego potrzebne. Następnie tłumaczą, jak rozumieją temat zajęć:
Drzewa to żywe symbole pokoju i nadziei.

9. Gałązka logicznego myślenia (Załącznik 1).
Nauczyciel dzieli klasę na pięcioosobowe grupy. Każdy zespół zastanawia się i rozwija myśl:
Jeśli posadzę chociaż jedno drzewo, to…
Podgrupy dostają kartki z wykresem (Załącznik 1) i uzupełniają go.
Po wykonaniu zadania, grupy prezentują sobie nawzajem efekty pracy. Następnie zastanawiają się, czego nauczyli się od głównej bohaterki książki.

10. Rutyna krytycznego myślenia *Most 2*.
Uczniowie wracają do swojego plakatu drzewa i przyklejonych liści i uzupełniają go o inne skojarzenia, które mogły się narodzić podczas zajęć:
3 słowa, 2 pytania, 1 metaforę lub porównanie do słowa „drzewo”.
Plakat zostaje zatytułowany i powieszony na ścianie.

opracowanie scenariusza: Alina Płaziak-Janiszewska

książka:
Wangari Maathai – kobieta, która posadziła miliony drzew
tekst: Franck Prévot
ilustracje: Aurélia Fronty
tłumaczenie: Katarzyna Skalska

Wydawnictwo Zakamarki
Poznań 2023

ZAKAMARKI

www.zakamarki.pl

Załącznik 1

Gałązka logicznego myślenia
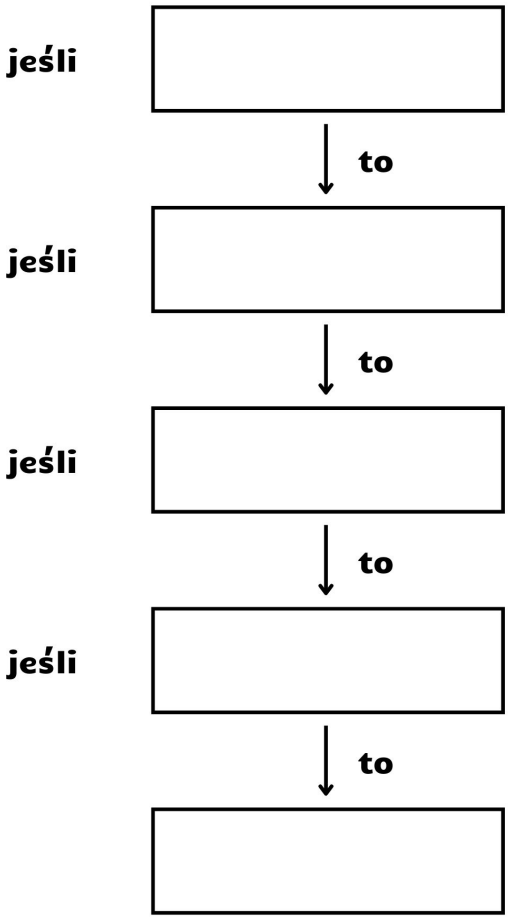
Jeśli posadzę chociaż jedno drzewo, to…